STYGGFORSEN HAR NÅGOT FÖR ALLA

Framme vid Styggforsen väntar en asfalterad parkering med ett sommaröppet café, rastplats och toalett. Den lummiga skogen som omger parkeringen ger ett trolskt intryck.

Från parkeringen leder en promenadstig ner i reservatet, denna är delvis brant och sitter man i rullstol kan man behöva hjälp. Efter ett kort stycke delar sig stigen i en slinga som är en knapp kilometer lång och leder besökaren till alla sevärda och dramatiska partier i reservatet.

Ibland blir det ordentligt brant, men då finns trappor och räcken till hjälp. Vissa delar av stigen, till exempel den höga fogdeklippan, har skyddande staket. Trots detta är det viktigt att barn och hundar hålls under uppsikt.

Den som bara har möjlighet att ta sig fram med hjul kan göra så i en större del av reservatet. Den anpassade stigen är bred och grusad. Du kan följa stigen söder om Getryggen och skåda bergsformationen som bildades för 377 miljoner år sedan.

I reservatet finns iordningställda grillplatser med sittbänkar. Om du tänker grilla är det dessa platser du ska använda (se kartan på andra sidan), eftersom det inte är tillåtet att göra upp eld på annan plats i reservatet.

TÄNK PÅ ATT...

Inom reservatet är det *inte* tillåtet att:

- spränga, bryta loss eller på annat sätt påverka den blottade berggrunden,
- ta med sig stenprover, vare sig från fast berg eller ur löst liggande material,
- göra upp eld annat än på iordningställda grillplatser (se kartan på andra sidan),
- skada växande träd och buskar samt plocka eller gräva upp gräs, örter, blommor, mossa eller lavar,
- tälta,
- rida,
- framföra motordrivet fordon,
- parkera annat än på särskilt anvisade platser.

HITTA HIT

Om du åker till Styggforsen med bil, ta väg 301 norr om Rättvik mot Boda. Vägen har bruna vägskyltar du kan följa från Boda till reservatet.

Vid reservatet finns det en asfalterad parkering där du kan ställa din bil.

Syftet med reservatet är att bevara områdets intressanta karaktär och att ge allmänheten möjlighet att ta del av den säregna miljön.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

NATURA 2000

LÄNSSTYRELSEN DALARNAS LÄN

MER INFORMATION
Länsstyrelsen Dalarna, 791 84 Falun
Tel. 010 225 00 00
www.lansstyrelsen.se/dalarna/naturreservat

Producerad av Länsstyrelsen Dalarna 2016; Upplaga: 3000 exemplar.
Foto: Länsstyrelsen Dalarna där inte annat anges.
Illustrationer: Naturcentrum
Kartor: Naturcentrum / © Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet

NATURRESERVAT I DALARNAS LÄN

STYGGFORSEN

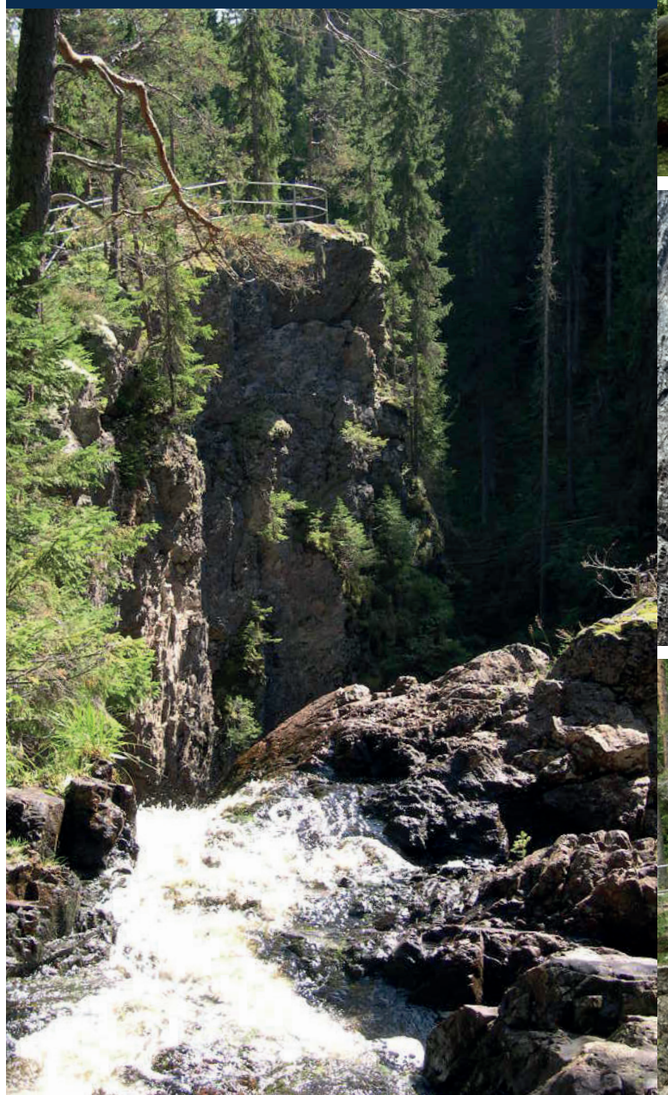

GEOLOGI

För 377 miljoner år sedan slog en meteorit ner i det som i dag är Dalarna. Meteoriten var cirka fyra kilometer bred och färdades med en hastighet av 100 000 kilometer i timmen. När meteoriten slog ner bildades en jättelik, 50 kilometer bred krater. Om samma sak skulle hända idag så skulle tryckvågen från explosionen slå ner alla träd i hela Europa!

Tittar man på en karta kan man, med sjöarna Siljan och Skattungen som utgångspunkt, tydligt se kratern. I dag är området känt som Siljansringen. Vid meteoritnedslaget utlöstes otroliga krafter som bokstavligen ställde bergarterna på ända. Resultatet av denna explosion för många miljoner år sedan syns som allra bäst på bergväggen Getryggen där de tunna berglagren står uppresta på högkant.

Ser man Getryggen från ån så består de olika skikten av, från vänster till höger, sandsten, kalksten och lerskiffer. Längre upp mot fallet tar graniten vid. Precis där graniten och sandstenen möts kan man se bergarten breccia, som bildades vid meteoritnedslaget.

SÅ BILDADES SILJANSRINGEN:

1

Meteoriten slår ner för 377 miljoner år sedan. Vid den här tiden består berggrunden i området av kalksten, sandsten och skiffer (sedimentära bergarter) på en grund av granit.

2

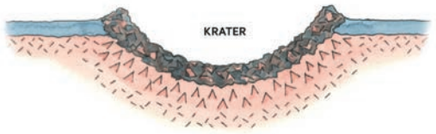

När meteoriten slår ner bildas en kraftig explosion. En krater bildas, över 50 km bred. Berggrunden ner till 20 kilometers djup påverkas.

3

Kort tid efter nedslaget pressas jordytan tillbaka av en motkraft från jordens inre. I kraterns mitt reser sig en kupol, samtidigt som berggrundeni kraterns ytterkanter sjunker neråt på grund av förkastningar i jordskorpan.

4

Siljansringen idag. Inlandsisar och andra nerbrytande krafter har utjämnat landskapet under årmiljonerna som gått efter meteoritnedslaget. Närmare en kilometer av berggrunden har nötts bort. Men de sedimentära bergarterna som varit nersänkta i kraterns ytterkanter finns kvar och bildar det vi idag kallar Siljansringen.

5

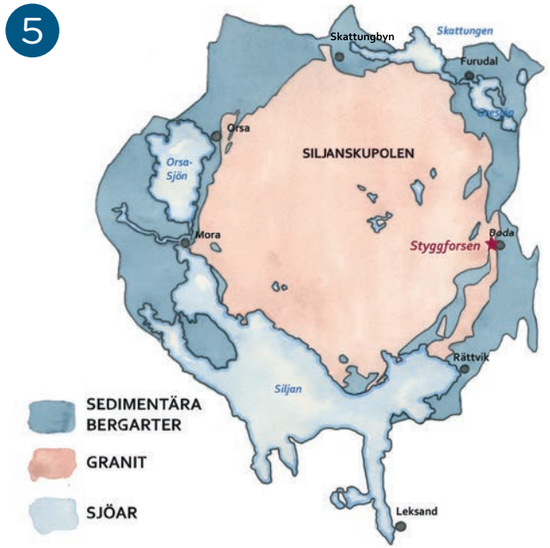

Kartbilden ovan visar Siljansringen med Siljanskupolen i mitten. Ringens lägsta delar har fyllts med vatten. Här ligger idag sjöarna Siljan, Orsasjön, Skattungen och Oresjön. Styggforsån är nedskuren i gränsen mellan Siljanskupolen av granit i väster och ringens sedimentbergarter i öster.

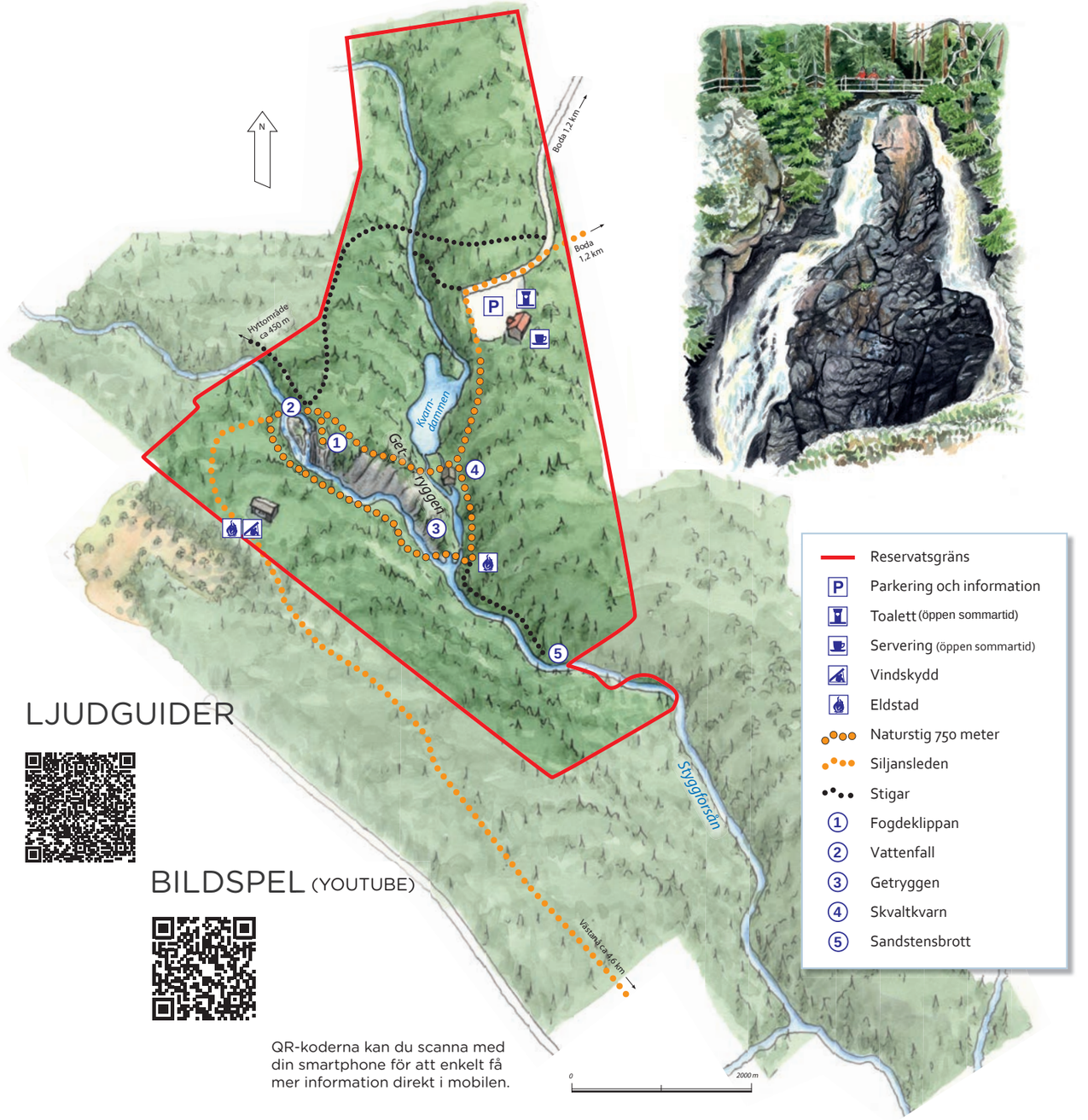

LJUDGUIDER

BILDSPEL (YOUTUBE)

QR-koderna kan du scanna med din smartphone för att enkelt få mer information direkt i mobilen.